

Kúriai esetek: Jogos védelem

A videó leírása: A „Kúriai esetek” – videós kerekasztal-beszélgetés kilencedik részében a résztvevők annak kapcsán értekeznek, hogy a legfőbb bírói fórum Bfv.III.859/2017. számú jelentős ügyben 2017. november 7-én hozott határozatot. A Kúria kimondta, hogy a javak elleni jogtalan támadást gépjárművel végrehajtó támadót gépjárművel nyomon követni, s a jogtalanul elvett javak visszaadásának kikényszerítése végett utolérni olyan törvényes joggyakorlás, amely védelmi cselekmény, a javak ellen intézett jogtalan támadást elhárító magatartás. Az ebből eredő nem szándékolt súlyosabb következmény kockázatát ez esetben is a jogtalan támadó viseli. A beszélgetés résztvevői: dr. Kónya István a Kúria elnökhelyettese, dr. Márki Zoltán a Büntető Kollégium tanácselnöke, dr. Farkas Johanna a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Kriminálpszichológiai Tanszékének adjunktusa és dr. Lándori Tamás újságíró.

Dr. Kónya István: Jó napot kívánok! A Kúriai esetek következő részét látják, amelyben két jogkérdésről fogunk beszélgetni. Mindenekelőtt arról, hogyan érvényesül a jogos védelem közlekedési helyzetben, és hogyan vehető igénybe a jogos védelem a javak védelme érdekében. Az eset, amely ezeket a kérdéseket felvetette 2012-ben történt, Budapest belterületén, amikor egy közlekedési jelzőlámpa tilos jelzésénél várakozó személygépkocsi vezetőjét motoros tolvajok támadták meg. A gépjármű jobboldali ablakát vídía fúrószárral beütötték, és kiemelték a jobb első ülésen elhelyezett táskát, a nő ott elhelyezett vagyontárgyaival, ékszerekkel, készpénzzel és okmányokkal együtt, majd a motoros tolvajok a helyszínről elhajtottak. A megtámadott nő gépjárművével követte őket, és mint egy ötszáz méteres üldözés után érintkezett a motorkerékpárral, melynek következtében az felborult és olyan szerencsétlenül esett egy ott álló jármű alá, hogy a motoron helyet foglaló egyik támadó a sérüléseibe rövidesen behalt. A megtámadott nőt büntetőeljárás során elmarasztalták, büntetőjogi felelősségét közúti veszélyeztetés bűntettében, rongálás bűntettében és vétségében első- és másodfokon megállapították. Ez volt a jogerős döntés, melyet a Kúria 2017. november 7-én hozott ítéletével megváltoztatott, és az ügy terheltjét, a megtámadott nőt minden, valamennyi ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. Bemutatom beszélgetésünk résztvevőit, dr. Farkas Johannát, a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Kriminálpszichológiai Tanszékének adjunktusát, dr. Márki Zoltán tanácselnök urat, a Kúria Büntető Kollégiumának tanácselnökét és nem utolsó sorban dr. Lándori Tamás szakújságírót, a

téma ismerőjét. Mindenekelőtt tanácselnök úrhoz fordulok és kérem, hogy mondja el miért döntött így a Kúria.

Dr. Márki Zoltán: Kétségtelen jelentős döntésről van szó, nem az ügy maga, hanem minden olyan döntés jelentős, amikor száznyolcvan fokban megváltozik egy döntésnek a tartalma. Valakiből, akit korábban bűnösnek tartottak a Kúria felmentése révén újból az ártatlanság vélelmének a helyzetébe kerül. Ez történt most. A büntetőjog magatartási szabály, ezért soha nem lehet szem előtt téveszteni azt, hogy milyen magatartásokról van szó. Ebben az ügyben, amiről beszélünk, ennek az ügynek, ennek a történetnek volt három felvonása. Az első felvonás az arról szól, hogy a hölgynek, aki egy piros lámpánál álló autóban várja a zöld jelzést, jobb oldalon egy vídia fúróval betörik a jobb első ablakát és onnan kirántják az ott lévő retiküljét és benne az értékeit. Ez az első felvonás. Ez egy magatartás, ez egy kétségtelen egy magatartás, ez egy tolvajmagatartás. A második felvonás, mint azt kell mondanom, hogy megítélésre váró magatartás, az az, ami ezt követte. Ez két járművezetőnek a magatartása. Egy elöl haladó jármű vezetőjének, meg egy utána, őt követő jármű vezetőjének a magatartása. Ez is kétségtelen. És van a dolognak egy harmadik felvonása, ami a két jármű megállásával ér véget, és ott történik, bekövetkeznek károk és egy ember az életét is elveszti. Ez a három felvonás van ebben az ügyben benne, viszont kétségtelen az, hogy amikor a Kúria ehhez az ügyhöz hozzányúlt, akkor egy olyan jogerővel találkozott, amelyben lényegében az első felvonásról, mármint arról, hogy valakit ultimátumszerűen megtámadnak, és beütik a jobbsó ablakát és onnan kiveszik a retiküljét, egy gépjárműből, ahonnan ő aztán végképp nem tud a helyzetnél fogva túl sok magatartást választani, hiszen fogja magának a helyzetnek, fogja a közúti helyzetnek, fogja a saját járművezetői helyzetnek. Az elsőfokú bíróság elszámolt a jogos védelem lehetőségével, pontosabban számot vetett a jogos védelem lehetőségével, viszont azt mondta, hogy miután a retikült megragadta és magához vette a motor utasa, így a lopás befejeződött, innentől kezdve jogos védelmi helyzet tovább már nincsen. Tehát ez volt az elsőfokú bíróság jogi álláspontja, és ezért került rá azt gondolom arra a vágányra az ügy, ami innentől kezdve csupán vagy kizárólag a két járművezető közlekedési magatartását tekintette megítélése alapjának, és ezt az első kiváltó okot, ezt szinte félretette. Ettől lett ezt követően az ügynek az I. rendű vádlottja az a hölgy, akinek a retiküljét elvették, a II. rendű vádlottja ennek az ügynek, az a férfi, aki a motort vezette, aki odavitte a barátját. Maga az, hogy így került az ügy a bíróságok asztalára, tehát hogy I. rendű vádlott az, akit meglopnak, II.

rendű vádlott pedig az, aki odaviszi a tolvajt a színhelyre, ez önmagában mutatja ennek a dolognak a furaságát. Tehát, hogy van az, hogy az ugyanazon valóság alapján, ugyanazon jog alapján mégiscsak más döntést hozunk. Hát úgy, hogy azt a nagyon lényeges dolgot, ami minden ügynél szerepet játszik, hogy mi van az elkövetők magatartása mögötti tudatállapotban, ez kérem jogkérdés. A Kúria viszont egyértelművé tette, hogy a jogos védelemnek nem természete az, hogy ez csak gyalogos emberek között lehetséges. A jogos védelem az lehetséges jármű helyzetben is, közlekedési helyzetben is. Tehát azért, mert valami a közlekedési útvonalon történik vagy bármi, ott a jogos védelem, amennyiben az életem elleni támadásról van szó, vagy pedig a javaim elleni támadásról van szó, az ugyanúgy megilleti az Alaptörvény alapján és értelemszerűen a Büntető Törvénykönyv alapján, mint választható magatartás, megilleti azt, aki ebben az esetben a saját élete, javai védelmére kel.

Dr. Kónya István: A törvény úgy fogalma, hogy nem büntetendő annak a cselekménye, aki jogos védelemben cselekszik, aki a jogtalan támadást hárítja el. A javak, illetőleg a személyek ellen végrehajtott jogtalan támadás elhárítása érdekében kifejthető magatartások között mindazonáltal különbözőség van. A Kúria erre is rámutatott a felülvizsgálat során hozott határozatában.

Dr. Márki Zoltán: Jogos védelem az amióta jog van, azóta van. Tehát ez egy természetes szabály. Ez abból adódik, vagy természetes magatartási lehetőség. Ez abból adódik, hogy az állam tisztában van azzal, hogy bármennyire is felkészült, nem képes a polgárait minden esetben megvédeni. Ugye ez a jogos védelem. A Kúria valójában az Alaptörvény alapján a háború előtti, azt kell mondani a klasszikus, a jogos védelemnek a klasszikus terjedelméhez tért vissza, mert kétségtelen, hogy a háborút követően egy olyan negyven-ötven éves gyakorlat volt, ahol a jogos védelmet teletűzdelték egy tartózkodási szabállyal, ugye a térj ki, térj ki, térj ki különböző helyzetek folytán. Mindig úgy éreztem, hogy a jogos védelemben a szükségesség, arányosság az a fölmondása ez valahol 90-ben, amikor a rendszerváltás megtörtént, akkor elkezd, találkozott az alkotmányosság szükségesség arányosság tesztjével. De szeretném mondani, ez egy véletlen, és nem is biztos, hogy jó találkozás volt, mert a kettő kettőről szól. De óhatatlan, hogy fölerősítette ezt a szükségesség arányosság gondolkodást, és hogy mondjam, fogjává tette a bírakat, ugye. Tehát hirtelen, én mindig ezt éreztem ebben a vitában, amikor ebben az Alaptörvény után az új Btk. kapcsán volt, hogy ebben mintha ilyen alkotmányossági problémát látnánk, abban, hogy a jogos védelemből elmarad.

Dr. Kónya István: Jóllehet az arányosság követelménye magában az anyagi jogszabályban meg sem jelenik. A törvény csak a szükségességről beszél és ugyanezt tette a 78. évi IV. törvény is. Ennek ellenére a gyakorlat sajnos arányosságot kívánt meg, ezt viszont a 2012. évi C. törvény tudatosan száműzte. A Kúria pedig ennek nyomán jogegységi határozatot hozott, amelyben ezt kimondotta. Mégis a szemlélet nehezen változik.

Dr. Márki Zoltán: Tudomásul kell venni, hogy a jogos védelem az nem a lovagias párbájnak a szabálya. Nem arról van szó, hogy mind a ketten tudjuk, hogy hova megyünk és milyen fegyverrel küzdünk. Tehát nem erről szól a történet, épp arról szól, hogy nem lovagias az ügy. Hát attól jogos védelem a dolog, hogy egy váratlan támadás ér engemet. Ebből az is következik, hogy nem kell ragaszkodni ahhoz, hogy itt egyfajta gentlemanként kimértnek kell lenni a válasznak. Tehát itt a Kúria egyszerűen számba vette mindazokat a magatartási szabályokat, amelyek egy ilyen helyzetre vonatkoznak és azt mondta, hogy itt nem kizárólag járművezetőkre vonatkozó közlekedési szabályokról van szó, és azt is megnéztük, hogy amikor ez a követés történt, akkor mekkora kockázatokat vállalt a követő ebben az esetben. Tehát valóban igaz-e az, hogy itt ő egy közlekedésbiztonság, közlekedési veszélyeztető helyzetnek volt az elkövetője, vagy pedig uralta a magatartását. Mi a közlekedésben való részvételnek a lényege, nem a ne veszélyeztess. A KRESZ mondja ki, de ha megnézik a Bécsi Egyezményt, ami a KRESZ mögött áll, ott azt mondja, hogy tartsd uralmad alatt, tartsd uralmad alatt a járművet. Ez az a szabály, amit szerintem el kell várni a közlekedéstől. Ez a hölgy uralma alatt tartotta, kétségtelen átment a záróvonalon, volt választási lehetősége a tolvajoknak, volt. Mit kellett volna tenni? Amikor látják, hogy követik őket eldobják a szajrét, és abban a pillanatban, hogy ha ezt követően ő tovább folytatja ezt a magatartást, akkor valóban azt kell megítélnie a bíróságoknak, hogy itt a közlekedés mennyiben volt veszélyeztetve.

Dr. Kónya István: A jogos magatartás és a jogszerűtlen magatartás között lehet differenciálni és ehhez képest a motoron ülők az első pillanattól fogva a jogszerűtlenség talaján álltak, míg velük szemben a megtámadott személy a jogszerűség talaján, és erről nem is tért le, hiszen mint ahogy tanácselnök úr mondta nem volt választási lehetősége.

Dr. Márki Zoltán: Az elsőfokú bíróság az I. rendű vádlottat, tehát a hölgyet 1 év 2 hónap börtönbüntetésre ítélte, 2 évre felfüggesztve, amit a másodfokú bíróság 2 évre emelt föl, tehát súlyosította a tartamot. Másodfokú bíróság az I. rendű vádlott büntetését súlyosította, a

II. rendű vádlott büntetését enyhítette. Ugye ez az a, hogy mondjam, külvilág előtt is olyan helyzet, az, ami jól mutatja, hogy itt valami nincsen a helyén. A vagyon elleni bűncselekmények esetén, a lopás esetében azt mondjuk, hogy akkor befejezett a bűncselekmény, hogy ha az uralmi helyzete megváltozott az illetőnek. Tehát ez azt jelenti, hogy én elveszem a másiktól a dolgát, és őt kivetem az uralmamból, én meg hatalmat szerzek, uralmat szerzek a dolgok felett. De ebben a pillanatban, ebben a pillanatban, amikor én azt látom, hogy az én dolgomat valaki elvette, aki ott van elérhető távolságban, hozzáteszem, ha nem a hölgy megy utána, hanem egy másik jármű, mondjuk a mellette lévő jármű, ő is a jog felhatalmazása alapján cselekedett volna. Hát a büntetőeljárás törvénynek a mostaninak is, van egy olyan szabálya, hogy a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja és a hatóság odaérkezéséig visszatarthatja.

Dr. Lándori Tamás: Az anyagi jogi szabályokban is ott van, hogy a jogos védelmi helyzet mások javainak a védelmében is megilleti.

Dr. Márki Zoltán: Szerkesztő úr, tökéletes, így van tökéletes. Hát így zár a rendszer.

Dr. Kónya István: Az eljáró bíróság tévedése ugye abban állt, hogy úgy ítélték meg, hogy amikor már elvették a táskáját, onnantól kezdve megszűnt az ő jogos védelmi helyzete. Miként ezt tanácselnök úr elmondta, ez így nagy tévedés, a dogmatika szabályainak nem felel meg. Már a vagyon elleni bűncselekmények értékelését illetően sem.

Dr. Lándori Tamás: Mindenképpen hibázott az első- és a másodfok. Különösen a másodfok, amely ugye azt mondta ki, hogy azzal befejezetté válik a vagyon elleni bűncselekmény, hogy elemelik a tárgyat, ugyanakkor a két mozzanatosságról nem vett tudomást a másodfokú tanács. A távozás abból az akció rádiuszórából, ahol még vissza tudom szerezni a dolgomat. Ennek azt hiszem, hogy az egyik oka az lehetett, hogy olyan tanácshoz került az ügy, amely alapvetően közlekedési ügyeket szokott tárgyalni, tehát az egész ügyet közlekedési ügyként kezelték, miközben valójában alapvetően a vagyon elleni bűncselekmény volt a középpontjában ennek az eseménynek.

Dr. Kónya István: Teljesen igaza van Szerkesztő Úr! Tulajdonképpen amikor a bűnüldözés ebben az ügyben megindult, akkor a Btk. rossz Fejezetéhez nyúlt hozzá. Ez nem közlekedési

ügy volt, ez vagyon elleni bűncselekmény és okkal kellett volna vizsgálni a jogos védelem alkalmazhatóságát.

Dr. Lándori Tamás: Viszont nekem nagyon úgy tűnt, hogy nem csak az okozta a másodfokon a problémát, hogy rosszul ítélték meg a lopást, hanem az is, hogy van egyfajta olyan hozzáállás a bíróságok részéről, hogy ezt a jogos védelem dolgot, pláne, ha már meg is halt egy ember, akkor inkább csak legvégső esetben ítéljük meg. Tehát ezt nagyon nehezen mondják ki a bíróságok, hogy egy ember halálával végződő eseménysor jogszerű volt.

Dr. Márki Zoltán: Egyetértek Szerkesztő Úrral annál is inkább, mert a Kúria azt is leszögezte a döntésében, hogy ezt a cselekményt egyébként az 1978. évi IV. törvény, tehát a korábbi Btk. és a hatályos Büntető Törvénykönyv jogos védelemre vonatkozó szabályai szerint is azonos módon kellett volna megítélni.

Dr. Farkas Johanna: A pszichológia nyilvánvalóan más fogalmakkal operál, mint a jogtudomány, viszont egy az egyben összeköszönnek ezek a fogalmak, és azt gondolom, hogy szorítkozva, kifejezetten az ügyre és annak a sértettjére, a megtámadott hölgyre, én szeretném valamelyest azt Önök elé tárni, hogy körülbelül mi játszódhatott le a hölgynek a fejében. Még az is lehet, hogy ő nem is tudja teljes mértékben ezt interpretálni, mert hogy esetleg az emlékezeti funkciói olyan szinten voltak abban az esetben, hogy nem tudta ezeket elraktározni azokat az információkat, amik abban a pár percben történtek és rendkívül markánsan meghatározták az ő életét. Az én olvasatomban az autó egy territórium, a birtoktárgy vagy a jog olvasatában a vagyontárgy az egy birtok, amit nekem megtartanom kell. Ezt úgy kell elképzelni, hogy az ember, hogyha ilyen támadó helyzetet észlelt, tapasztal, akkor visszacsúszik egy szintre. Onnantól kezdve már azok a magasabb rendű agyi funkciók, amik alapvetően működnek a napi élet során, azok, azok gátló, gátlódnak tulajdonképpen és ez a, ez az ősi struktúra felel az életben maradásért, a létfunkcióéért és ez az, ami tudattalanul, pontosabban, még pontosabban nem tudatosan működik. Erre hatást gyakorolni nem lehet, kontrollálni nem lehet, egy ilyen nagyon kiélezett helyzetben ez automatikusan beindul és csinálja azt, amit csinált több ezer évvel ezelőtt is az ember, hogy ha megtámadnak, akkor megvédem magam. Pszichológusként azt mondom, hogy nyilvánvalóan, hogy ezt tette, nyilvánvalóan, mert hogy ez van kódolva az agyunkba, hogy ha valaki bánt minket, akkor vagy támadólag lépünk föl, vagy menekülőre fogjuk. Tehát különböző ilyen stresszhelyzetekbe az

ember hasonlóképpen reagál. A nagy kérdés az az tulajdonképpen, hogy ebben azért egyéni különbségek vannak. Nem mindenki eredt volna a támadója után, és ez viszont már kriminálpszichológiai kérdés, merthogy nem feltétlenül ugyanarra a stresszhelyzetre ugyanazt a választ adjuk. Nem minden ember vállalta volna fel azt a küzdelmet, amit ő megtett, ebből a szempontból és ez az én emberi, emberi véleményem, hogy ebből a szempontból büszke lehet magára, mert a megküzdésnek az igazán magas szintjén áll, ugyanis az embereket különböző, nem mondhatom, hogy kategóriákba, inkább típusukba sorolják, hogy milyen a megküzdési módja, és azok a személyek, akik ilyen traumatikus események visszaidézésekor filmszerűen, színesen látják a megtörtént eseményeket, ők a jó megküzdők. Ennek különböző változatai vannak, én csak feltételezem, hogy ő egy jó megküzdő személy lehet, és azt gondolom, hogy ez a társadalom számára is egy rendkívül fontos üzenet, hogy ha mi magunkért teszünk, felvállaljuk a döntéseinket és annak helye van, mert egy Kúria döntése ezt tulajdonképpen legitimizálja, akkor ez egy nagyon jó dolog.

Dr. Lándori Tamás: A hölgy egyébként a bíróságon is többször említette, hogy egy sokszerű állapotba került, egy beszűkült tudatállapotba, ami szerintem azért nagyon fontos, mert a büntetőjogban azért sokszor előfordul, hogy valaki beszűkült tudatállapotban tesz valamit. Mondjuk például ittasan vagy kábítószer hatása alatt. De ezekben az esetekben, ezek az elkövetők saját maguknak idézik elő a beszűkült tudatállapotot. Ebben a helyzetben viszont a beszűkült tudatállapotot valaki más idézte elő, és én azt gondolom, hogy a beszűkült tudatállapotban hozott döntésekért innentől, hogy azt más valaki idézte nálam elő, annak a más valakinek kell felelnie.

Dr. Kónya István: Így van, ezt a jog honorálja, hiszen a jogos védelem körében a törvény akként rendelkezik, hogy nem büntethető annak a cselekménye, aki az elhárítás szükséges mértékét ijedtségből vagy menthető felindulásból lépi túl. Itt azonban ilyen nem történt. A hölgy végig uralma alatt tartotta a cselekvését, nem volt szó ámokfutásról, a támadók útját követte, de forgalommentes területen hajtotta végre ezt az 500 méteres üldözését, amikor utána ez a bizonyos koccanás bekövetkezett. Tehát ő semmifajta szándékos deviáns magatartást nem követett el, így a gondatlanságért, eredményért sem felelhet, hozzá kell tenni azt, hogy volt egy másik jogi hiba, rongálást csak szándékosan lehet elkövetni. Itt ez nyilvánvalóan fel sem merült esetében, tehát ami anyagi kár keletkezett azért büntetőjogilag egyébként sem lett volna felelősségre vonható.

Dr. Márki Zoltán: Tudomásul kell venni, hogy mindig az elkövető választja meg a magatartásának az elkövetés helyét, idejét, módját és tárgyát. Óriási előny, óriási előny. Ezért ultimátumszerű. Nem arról van szó, hogy azt mondja, hogy kérem szépen öt perc múlva támadni fogok, nem erről van szó. A büntetőjog azért az egy morális alapú jogág. E mögött két alaphelyzet van, az egyik, hogy a büntetőjog a közakaratnak a törvénye és a másik része pedig az, hogy a közbátorságnak a lehetőségét adja meg.

Dr. Lándori Tamás: Ne tegyünk különbséget a között, hogy gyalogosan követik el ellenem a bűncselekményt, vagy motorosan. Mert, hogy ha azt mondjuk, hogy ha motoros támadó van, akkor én autóval nem mehetek utána. Ezzel gyakorlatilag azt üzenjük a támadónak, hogy hát akkor használj motort, mert az védettséget biztosít neked, hogy ha fölülpsz a motorra, akkor neked nem eshet bántalmazásod. Ezzel szemben szerintem a Kúria helyesen mutatott rá arra, hogy, hogy a motoron sincs védettsége egy támadónak, ugyanúgy megillet engem a védekezés joga.

Dr. Kónya István: Eljutottak Önhöz a közvélemény, a társadalom reagálásának különböző jelzései is. Erről tudna valamit mondani?

Dr. Lándori Tamás: Azt az álláspontot képviselte azért az olvasók többsége, amit végül a Kúria is kimondott. Ugyanakkor többen arra világították rá, hogy itt azért olyasvalaki is megsérült, egy könnyebb sérülés történt, aki harmadik személy volt ebben az ügyben, tehát a támadókon kívül egy vétlen autós is megsérült. Sokan azt vetették föl, hogy mi lett volna ha, mi lett volna ha mondjuk egy babakocsis édesanyját elüt mondjuk a hölgy ebben a szituációban. És én azt gondolom, hogy ezek nagyon fontos kérdések, de azt kell, és az eddig elhangzottak alapján azt tudjuk kimondani, hogy ha bármi megtörtént volna ennél súlyosabb, vagy akár ez a könnyű sérülés, azért nem azt a nőt terheli a felelősség, aki egy sokkos állapotban megtámadott szituációban, tizedmásodpercek, ezredmásodpercek alatt hozott valamilyen döntést, hanem azt, aki ezt a döntést nála, ezt a sokkos állapotot és ezt a döntést nála kikényszerítette.

Dr. Márki Zoltán: És amikor Szerkesztő Úr azt mondta, hogy mi lett volna akkor, ha, akkor én nyugodt szívvel tudom ezután mondani azt, hogy kérem ilyen nem volt. Amikor nekikoccant a motoros hátuljának a hölgy, abba a pillanatban meg is álltódott és onnantól kezdve, tehát olyan nem volt, hogy a gyalogosjárdára, a tömeg közé, babakocsit toló, ilyen nem volt. Ezért mondom, hogy valami haszna mégiscsak volt, hogy közlekedési, mert a területet, tehát

amelyiket, hogy úgy mondjam közlekedés szempontjából a külvilág veszélyeztetettnek ítélt volna, na ez a nő nem sértette meg.

Dr. Lándori Tamás: A másik dolog egyébként, ami az olvasók és egyáltalán a közvélemény tudatába nagyon beleragadt, azon túl, hogy mi lett volna, ha ez az egyik, ami mindig foglalkoztatja őket. A másik az pedig az, hogy az arányosság kérdéséről nem tudnak elvonatkoztatni, tehát a mai napig élénken él az a megközelítés a társadalomban és az a tévhit, hogy ha engem késsel támadnak meg, akkor én csak késsel védekezhetek, hogy ha engem baltával akkor én csak baltával. És nagyon sokan vetik itt össze, hogy egy táskáért egy élet. Miközben ugye nem erről van szó, hiszen a nő nem akarta őket megölni, tehát nem volt egy szándékos ölési cselekmény, és az arányosság tekintetében pedig azért lenne nagyon fontos és talán ez a kúriai döntés ez ehhez hozzájárul, hogy a társadalom megértse azt és kikerüljön ez az arányosság rögeszme a közgondolkodásból, mert, és bekerüljön a helyére a szükségesség, ami ugye azt jelenti, hogy olyan terjedelemben védekezhetek, ami szükséges ahhoz, hogy én elhárítsam az ellenem folyó támadást.

Dr. Márki Zoltán: És van még egy nagyon fontos dolog. Közvetlen, vagy annak közvetlen fenyegető veszélye. Tehát az ultimátumszerű, ez az, ami kinyitja a védekező ember lehetőségét a védekezésre.

Dr. Kónya István: Tehát alkotmányos büntetőjogunk van, és milyen jó, hogy az, ami alapjogként van szabályozva az majdnem szóról szóra benne foglaltatik a büntető anyagi jogban, a törvényben. Mégis ennek ellenére ilyen jogi szabályozás mentén téves bírói döntés képes születni, aminek a következménye az, hogy valaki 5 éven keresztül abban a helyzetben van, hogy nem sértettként szerepel, hanem terheltként és a megtámadott a támadójával, a kirablójával együtt ül a vádlottak padjára. Számomra az a tanúság ebből az ügyből, hogy ilyen tévedés nem fordulhat elő, és a Kúriának arra kell törekednie, hogy ezt a bizonyos szemléletváltozást a maga döntéseivel vagy testületi döntéseivel helyreigazítsa.

Nem akartam udvariatlan lenni, nagyon szeretném, ha a beszélgetés többi résztvevője is elmondanák a maguk számára azt, ami ebből tanúságként értékelhető.

Dr. Farkas Johanna: Az emberi természetet nem lehet megváltoztatni. Elképzelhető, hogy azért van ez a jogos védelem már ősidóktól fogva a jogban benne, mert az ember része.

Vannak váratlan helyzetek, vannak olyan stresszhelyzetek, amelyekre nem lehet felkészülni. Nem tudhatjuk, hogy hogyan reagálunk. Vannak jó megküzdéssel rendelkező személyek, ahogy a hölgyről is beszélhetünk és vannak kevésbé jól megküzdők. Ők még inkább áldozattá tudnak válni.

Dr. Márki Zoltán: A jogos védelem az nem magatartási parancs, a jogos védelem mentsvár. Ha valakit jogtalan támadás ér három magatartás közül választhat. Az egyik hagyja magát és ott a helyszínen megadja magát. A másik csapat-papot hátrahagyva menekül, és a harmadik szembeszáll. Nem parancsoljuk a szembeszállást, de ez a mentsvár mindenki számára adott lehetőség. Azt bűnösnek mondani, akinek nincs bűnössége sem tudatilag, sem magatartásilag azt nem lehet. Azt az embert fel kell menteni.

Dr. Lándori Tamás: Három társadalmi üzenetét emelném ki. Három különböző címzethez, az egyik a lakosság úgy általában, akinek azt üzeni ez a döntés, hogy ne féljenek megvédeni magukat, nem kell félniük, a jogi következményeitől nem kell félniük. A másik az a bűnelkövetőkhöz szól, hogy nekik viszont van okuk félni, akkor is van okuk félni, hogy ha egy kiszolgáltatott embert, egy nőt, egy időst, egy mozgáskorlátozottat, egy autóban ülő embert támadnak meg, minden helyzetben lehet, hogy van mitől félniük, és a harmadik üzenet az pedig a bírói karhoz szól, hogy ők se féljenek kimondani azt, hogy ha valami jogos védelem, akkor az jogos védelem.

Dr. Kónya István: Akkor nekem nem marad más hátra, mint beszélgetőtársaimnak megköszönjem a jelenlétüket, nagyon hasznos gondolataikat, és mindenki másnak a figyelmet. Viszontlátásra!